

N:o 2.

Sammanatta stats- och bankoutskottets utlåtande n:o 2, i anledning af väckt motion om visst tillägg till förordningen angående en postsparbank för riket.

Efter den ändring, som genom kungörelse den 4 juli 1902 gjorts i förordningen angående en postsparbank för riket den 22 juni 1883, är 18 § i nämnda förordning numera af följande lydelse:

Mom. 1. De i postsparbanken inflytande medel, som icke erfordras för löpande utgifters bestridande, insätts i riksbanken.

Mom 2. För så stor del af dessa medel, som postsparbankens styrelse anser icke behöfva på sådant sätt hållas omedelbart tillgänglig för att möta uppsägning af medel, hvilka i postsparbanken inestå, skola för postsparbankens räkning af styrelsen inköpas räntebärande obligationer, utfärdade antingen af svenska staten eller af Sveriges allmänna hypoteksbank eller af kommun inom riket för lån, till hvars upptagande Konungens tillstånd blifvit meddeladt, eller ock af bolag eller inrättning, såvida i sistnämnda fall kommun med Konungens tillstånd iklädt sig betalningsansvar såsom för egen skuld för såväl kapital som ränta,

dock med rätt för postsparbankens styrelse att göra de postsparbankens medel, om hvilka i detta mom. är fråga, fruktbärande,

dels intill högst en fjärdedel genom utlåning mot skuldebref till kommun inom riket, därest tillåtelse till lånets upptagande blifvit kommunen af Konungen meddelad,

dels ock, jämväl intill högst en fjärdedel, genom utlåning på högst sex månaders uppsägning mot skuldebref med säkerhet af sådan in-teckning i fast egendom inom riket, som med hänsyn till läge, yttinnehåll, brandförsäkring och afkastning prövas innebära fullgod säkerhet, eller genom insättning på depositions- eller annan räkning hos enskild bank-inrättning, hvars bolagsordning blifvit af Konungen fastställd samt hvars grund- och reservfonder uppgå till ett sammanlagdt belopp af minst fem millioner kronor.

I en af herr *M. F. Nyström* inom Andra Kammaren väckt motion n:o 94, som öfverlämnats till förberedande behandling af det samman-satta stats- och bankoutskottet, har nu föreslagits,

att Riksdagen ville för sin del antaga följande tillägg till 18 § 2 mom. af förordningen angående postsparbanken: dels ock, till högst en tjugonde-del, genom utlåning till bostadsföreningar och aktiebolag, som hafva till uteslutande uppgift att befordra den allmännyttiga byggnadsverksamheten bland städernas arbetare och mindre bemedlade befolkning, efter de grunder, som af Konungen bestämmas,

eller alternativt

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådant tillägg till förordningen angående postsparbanken, hvarigenom denna bemyndigas att utlåna en viss del af sina tillgångar till bostadsföreningar och bostadsaktiebolag, som hafva till uteslutande uppgift att befordra den allmännyttiga byggnadsverksamheten bland städernas arbetare och mindre bemedlade befolkning.

Beträffande de skäl, som till stöd för detta förslag blifvit anförda, tillåter sig utskottet att hänvisa till själfva motionen. Såsom af densamma framgår, har det väckta förslaget till ändamål att genom låneunderstöd befrämja verksamheten för beredande åt städernas arbetare och mindre bemedlade befolkning af lämpliga bostäder antingen inom själfva stads-området eller å närliggande landsbygd. I syfte att underlätta anordnandet af egna hem åt ett större antal af landets inbyggare, särskildt dem, som befinna sig i mindre gynnsamma ekonomiska villkor, medgaf 1904 års Riksdag, att under åren 1905—1909 finge af Kungl. Maj:t disponeras högst 10 millioner kronor att såsom statslån tilldelas de hushållnings-sällskap samt för ändamålet särskildt bildade aktiebolag och föreningar, hvilka vilja genom utlämnandet af egnahemslån bereda mindre bemedlade arbetare tillfälle att på landsbygden förvärfva egna hem, därvid Riksdagen

såsom villkor för denna lånerörelse bestämde, bland annat, att det beräknade värdet å de lägenheter, till hvilka egnahemslån skulle kunna utgå, ej finge öfverstiga, för jordbrukslägenhet 5000 kronor och för bostadslägenhet 3000 kronor. Vid sådant förhållande och då jämväl mindre bemedlade arbetare i städerna genom detta Riksdagens medgifvande bereds tillfälle att å närliggande landsbygd förvärfva egna hem, finner sig utskottet icke böra tillstyrka, att någon del af de i postsparbanken inestående medlen användas för det i motionen angifna ändamål.

Utskottet hemställer alltså,

att herr Nyströms ifrågavarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 2 mars 1905.

På det sammansatta utskottets vägnar:

HUGO TAMM.

Reservation

af herr *M. F. Nyström.*
